

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๔/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลจังหวัดลำพูนส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายสัจจา สุริยกุล ณ อยุธยา) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓
มาตรา ๕ มาตรา ๓๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริง

ศาลจังหวัดลำพูนส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายสัจจา สุริยกุล ณ อยุธยา) ในคดีอาญา
หมายเลขคำที่ ๑๓๗๕/๒๕๕๕ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า
พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๓๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖
มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๐ หรือไม่ ข้อเท็จจริง
ตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า พนักงานอัยการจังหวัดลำพูน เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยต่อ
ศาลจังหวัดลำพูนในฐานะความผิด มีสุรากลั่นและสุราแช่ไว้ในครอบครองซึ่งเป็นสุราที่รู้ว่าทำขึ้นโดย
ฝ่าฝืนกฎหมาย โดยฟ้องว่าจำเลยได้กระทำความผิดคือ

ก. มีสุรากลั่นบรรจุขวดขนาด ๑๘๗ มิลลิลิตร จำนวน ๑๔ ขวด รวมปริมาณน้ำสุรากลั่น
๒.๕๒๕ ลิตร โดยเป็นสุรากลั่นที่ผู้ร้องรู้ว่า ทำขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพสามิต
หรือผู้ทำการแทนที่ฝ่าฝืนมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย

ข. มีสุราแช่บรรจุขวดขนาด ๗๑๐ มิลลิลิตร จำนวน ๑๐ ขวด รวมปริมาณน้ำสุราแช่
๗.๑๐๐ ลิตร โดยเป็นสุราแช่ที่ผู้ร้องรู้ว่า ทำขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพสามิตหรือ
ผู้ทำการแทนที่ฝ่าฝืนมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

จึงขอให้ลงโทษผู้ร้องตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๓๒
มาตรา ๔๕ พระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๔ มาตรา ๖ ประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๕๑ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖
มาตรา ๔

ผู้ร้อง (จำเลย) ได้เคยโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ในคดีเดียวกันนี้ และศาลจังหวัดลำพูนได้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาจนมีคำวินิจฉัยมาแล้ว สำหรับคำร้องในคราวนี้ ผู้ร้องโต้แย้งว่า ผู้ร้องเป็นนักวิจัยและผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาชนบท ผู้ร้องได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประเภททุนวิจัยเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการศึกษาวิจัยการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชนบทเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตจังหวัดชลบุรี ระยะเวลา ๓ ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๕ วัตถุประสงค์ที่ต้องทำ คือ การถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่องการผลิตสุรากลั่นจากมันสำปะหลัง การผลิตกระดาษจากใบสับปะรด การเพาะเห็ดในถุงพลาสติกให้เกษตรกรและชาวบ้านในชนบท ผู้ร้องต้องดำเนินการวิจัยด้านการตลาด โดยนำผลิตภัณฑ์ของผู้รับการถ่ายทอดตามโครงการศึกษาวิจัยมาออกร้านแสดงผลงานวิจัยในงานตลาดนัดนักวิจัย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้มีหนังสือเชิญให้นำผลงานไปแสดงที่เทศบาลเมืองลำพูน เพื่อเป็นการวิจัยด้านการตลาด ผู้ร้องจึงได้ทดลองบรรจุผลิตภัณฑ์ ๒ ขนาด คือ สุรากลั่นบรรจุขวดขนาด ๑๘๗ มิลลิลิตร ทดลองจำหน่าย ราคา ๘๐ บาท และไวน์กลั่นบรรจุขวด ๓๑๐ มิลลิลิตร ทดลองจำหน่าย ราคา ๓๐๐ บาท ซึ่งเจ้าหน้าที่สรรพสามิตอำเภอเมืองลำพูนได้จับผู้ร้องในงานแสดงผลงานวิจัย และพนักงานอัยการจังหวัดลำพูนได้ฟ้องผู้ร้องต่อศาลจังหวัดลำพูนดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่า เสรีภาพทางวิชาการของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๒ คือ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย การเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดี และย่อมผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการของบุคคลมิได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ สามารถยกบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ ดังนั้น พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๓๒ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๖ และ

มาตรา ๕๐ และขอให้ศาลจังหวัดลำพูนส่งความเห็นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

ศาลจังหวัดลำพูน ขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งคำร้องดังกล่าว เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๓๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๒ หรือไม่ และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญ มีมติให้รับคำร้องนี้ไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ และได้รับพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๒๖ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

มาตรา ๒๙ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๔๒ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ

การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๔๖ บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีภาพอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข โภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทำสุราหรือมีภาชนะหรือเครื่องกลั่นสำหรับทำสุราไว้ในครอบครอง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

การออกใบอนุญาตให้ทำสุราสำหรับใช้ในบ้านเรือน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ ผู้ใดซื้อ หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งสุราที่รู้ว่าทำขึ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา ๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท แต่ถ้าสุรานั้นเป็นสุรากลั่นมีปริมาณต่ำกว่าหนึ่งลิตร หรือเป็นสุราแช่มีปริมาณต่ำกว่าสิบลิตร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

ประเด็นการวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๓๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๒ หรือไม่

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๓๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๓๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๒ หรือไม่

พิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ บัญญัติให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ กำหนดให้สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ บัญญัติรับรองให้บุคคลอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน และรับรองสิทธิของบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ สำหรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ บัญญัติเป็นหลักการไว้ว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ แต่มีข้อยกเว้นให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ กฎหมายที่ออกมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๒ รับรองเสรีภาพของบุคคลในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครองเท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๕ ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดทำสุรา หรือมีภาชนะหรือเครื่องกลั่นสำหรับทำสุราไว้ในครอบครอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี กรมสรรพสามิตหรือผู้ทำการแทน แล้วเห็นว่า มาตรา ๕ มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการทำสุรา เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เพราะการทำสุรา หากปล่อยให้กระทำการโดยเสรีและประชาชนทำสุราเสพกันอย่างไม่มีขอบเขตแล้วย่อมทำให้เกิด การกระทำความผิดติดตามมา กล่าวคือ การเสพสุราทำให้ขาดสติเป็นผลให้ไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือไม่สามารถบังคับตนเองได้ อาจก่อให้เกิดการกระทำใด ๆ ที่เป็นความผิดทางอาญาในฐานต่าง ๆ ซึ่งจะเป็ผลให้เกิดความไม่สงบขึ้นในบ้านเมืองได้ และแม้แต่ในพระพุทธศาสนาก็ยังมีบทบัญญัติ ห้ามการเสพสุรา กำหนดไว้ในศีลห้า นอกจากนี้บทบัญญัติดังกล่าวยังมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ ในการจัดเก็บภาษีอากร ส่วนพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๓๒ เป็นบทกำหนดโทษ สำหรับผู้ซื้อหรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งสุราที่รู้ว่าทำขึ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา ๕ สำหรับเสรีภาพในทางวิชาการ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๒ นั้น เป็นการวางแนวทางการส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางการศึกษาวิจัย ให้การค้นคว้าหาความจริงและการเปิดเผยผลการค้นคว้าและวิเคราะห์กระทำได้ในวงกว้างและเจาะลึก ได้มากขึ้น โดยผู้ศึกษาวิจัยมีหลักประกันตามรัฐธรรมนูญที่จะไม่ต้องวิตกว่า หากผลการวิจัยมีเนื้อหา ไปกระทบต่อหน่วยงานผู้ใช้อำนาจรัฐแล้ว ผู้ศึกษาวิจัยนั้นจะได้รับความเดือดร้อน เพราะหลักประกัน ตามรัฐธรรมนูญจะให้ความคุ้มครองเสรีภาพทางวิชาการของบุคคล ทั้งในด้านการศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งถ้าผู้ร้องกระทำการวิจัยอยู่ในขอบเขตของเสรีภาพ ทางวิชาการแล้ว ผู้ร้องย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งหากมีการละเมิดเสรีภาพดังกล่าว ผู้ร้องสามารถยกขึ้นต่อสู้ในศาลยุติธรรมได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ แต่การทำสุราหรือมีภาชนะ หรือเครื่องกลั่นสำหรับการทำสุราไว้ในครอบครองถ้าหากมีเจตนาในการทำสุราซึ่งอยู่นอกขอบเขต ของการวิจัยและการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ อันเป็นเสรีภาพทางวิชาการที่รัฐธรรมนูญ รับรองไว้แล้ว จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพสามิต ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของพลเมืองในการปฏิบัติ ตามกฎหมาย สำหรับพระราชบัญญัติสุราฯ มาตรา ๓๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมมิให้มีการสนับสนุน

การกระทำอันเป็นความผิดตามมาตรา ๕ เพื่อให้การควบคุมการทำสุราเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๓๒ จึงมิได้เป็นการจำกัดเสรีภาพในทางวิชาการของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๒ ประกอบมาตรา ๒๕ และเป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพจากการใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ บทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่มีลักษณะที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมีได้เป็นบทบัญญัติที่ห้ามมิให้บุคคล ซึ่งถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเป็นข้อต่อสู้คดีในศาล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ แต่อย่างไร พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๓๒ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๒

ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๓๒ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๐ หรือไม่

พิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในการอนุรักษ์ หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ เป็นบทบัญญัติที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม สำหรับพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๓๒ เป็นบทกำหนดโทษมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมมิให้มีการสนับสนุนการกระทำอันเป็นความผิดตามมาตรา ๕ เพื่อให้การควบคุมการทำสุราเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย จึงมิได้เป็นบทบัญญัติที่กระทบต่อสิทธิของบุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในการที่จะอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และไม่ได้เป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีแต่อย่างใด พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๓๒ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๐

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า
ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ และมาตรา ๓๒ ไม่ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๒
ประเด็นที่สอง พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๒ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๐

นายพัน จันทรปาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
ปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ